

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14762
Tarih : 03.11.2025

35995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars Milletvekili

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), anayasal ve yasal olarak yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini korumak ve eşitlik ilkesini gözetmekle yükümlü ulusal bir insan hakları kurumudur. Kurumun etkinliğini ve güvenilirliğini belirleyen en önemli unsurlardan biri, üyelerinin bağımsız ve tarafsız bir şekilde atanmasıdır. Mevcut sistemde TİHEK üyelerinin tamamı Cumhurbaşkanı tarafından atanmakta, TBMM veya bağımsız danışma kurullarının görüşü alınmamaktadır. Bu durum, hem Kurumun yürütmeden bağımsız hareket etme kapasitesini sınırlamakta, hem de yurttaşların hak arama süreçlerine olan güveni zayıflatmaktadır.

Uluslararası insan hakları standartları, özellikle Paris İlkeleri, ulusal insan hakları kurumlarının bağımsız, çoğulcu ve tarafsız olmasını öngörmektedir. TİHEK'in mevcut yapısı, bu standartların gerekliliklerini karşılamaktan uzaktır. Kurumun bağımsızlığının güçlendirilmesi, yalnızca yurttaşların haklarının korunması açısından değil, Türkiye'nin uluslararası insan hakları yükümlülüklerini yerine getirme kapasitesi açısından da kritik önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. TİHEK üyelerinin atanmasında hangi liyakat, meslekî yeterlilik ve temsil kriterleri esas alınmaktadır?
2. Üyelerin atanmasında TBMM'nin onayı veya bağımsız bir danışma kurulunun görüşü neden alınmamaktadır?
3. Kurumun uluslararası normlara uygun bağımsızlık statüsü kazandırılması yönünde yürütülen yasal veya idari bir çalışma var mıdır?

5412541